

VESELÁ, Alena, *Padesátá léta 20. století v zrcadle české satiry. Obraz dvou let (1954 a 1955) v konferencích Svazu československých spisovatelů a časopisu Dikobraz*. Bakalářská práce HŮ FF JU, České Budějovice 2010, 66 s. + přílohy.

Posudek oponenta:

Alena Veselá si pro svou bakalářskou práci zvolila velmi aktuální téma kulturní politiky padesátých let, které bylo dosud zpracováno především v rovině čistě faktografické (práce Jiřího Knapíka) či pohledem literární historie. Kulturní politika padesátých let byla svébytným a komplikovaným mechanismem, ve kterém měly své místo vedle aparátu ÚV KSČ i ostatní instituce, jako odbory či umělecké svazy, a který v jednotlivých uměleckých odvětvích vykazoval kvalitativně i kvantitativně odlišné výsledky. Alena Veselá si z této spletité a dosud ne zcela probádané problematiky vybrala téma propagandistické manipulace satiry, o níž se pokusil v roce 1954 na svém sjezdu Svaz československých spisovatelů a jež byla v praxi realizována na stránkách časopisu Dikobraz.

Po úvodní pečlivě provedené kritice pramenů a literatury věnovala autorka kratší kompilativní kapitolu terminologickému ukotvení a vývoji satiry ve světovém a českém kontextu. Poté se již věnovala vlastnímu jádru práce, které rozdělila do dvou obsahově propojených kapitol – Svaz československých spisovatelů a satira v roce 1954 a Časopis Dikobraz v kontextu doby. V první z nich z pečlivostí u bakalářských prací nebyvalou provedla analýzu všech konferenčních příspěvků, časopiseckých příspěvků (neopomněla ni slovenský pohled), a konkrétních publikací (kniha Radovana Krátkého Pojd'me dělat satiru), které reagovaly na ceslostátní konferenci o satirě, která se konala v roce 1954, a pokusila se pojmenovat hlavní požadavky, které byly na tzv. budovatelskou satiru kladeny. V následující kapitole se pak Alena Veselá pokusila rozkrýt míru a způsob aplikace těchto regulí na příkladu časopisu Dikobraz, jediného povoleného satirického periodika. Kromě toho autorka ještě provedla zajímavou obsahovou analýzu časopisu, jejímž výsledkem bylo stanovení čtyř velkých tématických kategorií budovatelské satiry (vnější nepřítel, vnitřní nepřítel, přežitky doby, obecné chyby – zachyceny i v grafech), stranou nezůstaly ani charakteristiky redakce a cenové politiky.

Alena Veselá jednoznačně dokázala, že již bakalářská práce může být metodicky nová a neotřelá a i přes časovou omezenost je možné ji zpracovat bez větších faktografických, stylistických či formálních prohřešků. Jediná drobná výhrada směřuje k poznámkovému aparátu, neboť některé vysvětlující poznámky jsou dle mého názoru nadbytečné (především

biografické údaje, které se vyskytují u každého výčtu spisovatelů). Celkovou řemeslnou čistotu práce však tato skutečnost výrazněji nenarušila, a proto bakalářskou práci Aleny Veselé jednoznačně doporučuji k obhajobě a hodnotím ji stupněm

v ý b o r n ě.

PhDr. Jitka Rauchová, Ph. D.

V Českých Budějovicích 20. srpna 2010